

Norsk samfunns-
medisinsk forening
DEN NORSKE LEGEFØRENING

Miljørettet helsevern, smittevern, beredskap og planarbeid

Kurs B i samfunnsmedisin høsten 2021

Kurset arrangeres av Folkehelseinstituttet i samarbeid med Norsam. Det har digital oppstartsamling tirsdag 9. november og fortsetter med forberedelser og nettbasert gruppearbeid før kurssamling torsdag 2. og fredag 3. desember på Soria Moria i Oslo. Kurs B arrangeres som et parallelt kurs samtidig med Kurs H (Forskningsmetode og kunnskapshåndtering) og Kurs I (Global helse).

Antall deltakere: 25

Læringsmål

Kursdeltakerne skal få oversikt over forebyggende og grupperettede fagområder i samfunnsmedisin. Kurset skal gi innføring i lovverk og saksbehandling innenfor fagområdene, og gi deltakerne støtte til praktisk håndtering av slike problemstillinger i egen arbeidssituasjon.

Innhold

Kurset vektlegger sammenhengen mellom hovedtemaene miljørettet helsevern, smittevern og helseberedskap og inkluderer planarbeid under hvert av hovedtemaene.

Kurset er koblet til disse læringsmålene i ny spesialistutdanning:

Spes/LM-kode	LM ID	TEMA/OMRÅDE	LÆRINGSMÅL
SAM	024	Ledelse og administrasjon	Beherske delegering, samhandling og brukermedvirkning.
SAM	026	Plan- og prosjektarbeid	Ha god kunnskap om plan- og prosjektarbeid.
SAM	027	Plan- og prosjektarbeid	Beherske planprosesser og gjennomføring av prosjekter i egen virksomhet.
SAM	032	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid nasjonalt og lokalt.
SAM	033	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om det lovmessige ansvar, roller og myndighet for beredskap nasjonalt og i egen organisasjon.
SAM	035	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Selvstendig kunne anvende samfunnsmedisinsk kompetanse i en krisesituasjon.
SAM	036	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om lovgrunnlaget og andre styrende dokumenter for smittevernarbeidet.
SAM	037	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om kommunelegens særlige ansvar for smittevernarbeidet i kommunen.
SAM	038	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Beherske ledelse og organisering av smittevernarbeid.
SAM	039	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om det lovmessige ansvar for miljørettet helsevern i kommunen.
SAM	040	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha kjennskap til tilsyn innen miljørettet helsevern.

Gjennomføring av kurset

Vi begynner digitalt med en halv dag nettbasert introduksjon tirsdag 9. november og avslutter med kurssamling på Soria Moria torsdag 2. og fredag 3. desember. Et viktig formål med kurs er faglige diskusjoner og nettverksbygging. Kurset forutsetter aktiv deltakelse og medvirkning. Kursdeltakerne vil bli delt i grupper som skal arbeide sammen i løpet av kurset. Etter introduksjonen 9. november og før samling 2. desember, skal gruppene møttes én gang à 1,5 timer digitalt for å diskutere en problemstilling for hvert av temaene miljømedisin, helseberedskap og smittevern. Kursmiddag torsdag 2. desember er å anse som en obligatorisk del av programmet. Deltakelse er påkrevet både 2. og 3. desember.

Det benyttes Teams som teknisk løsning den første dagen, som gir gode muligheter for nettbasert diskusjon i mindre grupper. Deltakerne får tilsendt møteinvitasjon med lenke på mail.

Forarbeid til gruppearbeid

Hver deltaker skal **senest 1. november 2021** sende til IdaTonning.Royseth@fhi.no tre halvsideslange problemnotater eller kasusbeskrivelser som er egnet for gruppediskusjon; ett for hvert av temaene miljørettet helsevern, smittevern og helseberedskap.

Notatene skal ta utgangspunkt i konkrete problemstillinger, fortrinnsvis fra egen praksis, virksomhet, organisasjon eller arbeidsplass. Notatene skal presentere saken og de problemstillinger den reiser, og kan eksempelvis inneholde noe om:

- Hvem håndterer denne typen problemstillinger lokalt og/eller sentralt
- Hvilke regelverk er aktuelt

- Hvem kan bistå/hvor kan man søke råd
- Hvilke tiltak er aktuelle

Forarbeidet teller 4,5 kurstimer. Bare de som har sendt inn problemnotater, kan få kursbevis.

Gruppearbeid under kurset

Kursdeltakerne vil bli delt i grupper som skal arbeide sammen i løpet av kurset. Kursledelsen bistår underveis. Gruppearbeidet er todelt:

1) Drøfte innsendte notater

Hver gruppedeltaker skal legge fram ett av sine innsendte notater – valgfritt tema – og la gruppa diskutere denne saken.

2) Presentere én sak

Kursledelsen har til hver gruppe valgt ut (og modifisert litt) én sak blant de innsendte notatene. Gruppa skal drøfte denne saken inngående. På kursets siste dag skal hver gruppe presentere sitt arbeid med denne saken på 15 minutter under overskriftene «saken», «problemstillinger», «momenter i vurderingen» og «forslag til løsning» etterfulgt av 10 minutters diskusjon.

Lesepensum

Før kurset skal deltakerne forberede seg ved å lese visse dokumenter og gjøre seg kjent med visse nettsider; man skal altså åpne nettsidene og bla gjennom undersider for å se hva som finnes av hjelpemidler der og gjerne lese det man synes er særlig relevant for eget arbeid. Samlet skal man bruke 2,5 timer.

Les:

- Nasjonal helseberedskapsplan, kapittel 1-4 og 9.
https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/hod/fellesdok/planer/helseberedskapsplan_010118.pdf

Bli kjent med:

- Miljø og helse. <https://www.helsedirektoratet.no/tema/miljo-og-helse>
- Miljø og helse. <https://www.fhi.no/ml/miljo/>
- Smittevernveilederens temakapitler.
<https://www.fhi.no/nettpub/smittevernveilederen/>
- Strålevernets temasider. <https://www.dsa.no>
- Risiko, sårbarhet og beredskap. <https://www.dsb.no/lover/risiko-sarbarhet-og-beredskap/>

Kursledelse

Kurset arrangeres av Folkehelseinstituttet på oppdrag fra Norsk samfunnsmedisinsk forening.
Kurslederne er:

Tone Bruun
Preben Aavitsland
Toril Attramadal
Christine Instanes
Silje Bruland Lavoll

Evaluering

Det sendes ut evalueringsskjema i etterkant av kurset

Timeplan

9. november – digital introduksjonsdag

12.00 - 12.30	Velkomst, presentasjon av kurset og deltakerne <i>Kursledelsen</i>
12.30 - 13.10	Helsedirektoratet og helseberedskap: koordinering, roller og kriseutvalg <i>Helen Brandstorp, Helsedirektoratet</i>
13.10 - 13.25	Pause
13.25 - 14.00	Helseberedskap under pandemien fra en kommuneleges perspektiv <i>Kathrine Kristoffersen, Tromsø kommune</i>
14.00 - 14.30	Lovverk, veiledere, organisering og bistand i miljørettet helsevern <i>Erle Willard, Helsedirektoratet</i>
14.30 - 14.40	Pause
14.40 - 15.10	Klima og helse <i>Ågot Aakra, Folkehelseinstituttet</i>
15.10 - 16.00	Introduksjon til gruppearbeidet Drøfte innsendte notater

Før 2. desember skal gruppene ha møttes én gang à minst 1,5 t digitalt for å diskutere en problemstilling for hvert av temaene miljømedisin, helseberedskap og smittevern.

I tillegg gå igjennom opplæringsmaterieell som sendes ut til kursdeltagerne (3t):

- Lovverk, veiledere, organisering og faglig bistand i smittevernet
Tone Bruun, Folkehelseinstituttet
- Samarbeid mellom FHI, kommunelegen og Mattilsynet i smittevernet
Helena Niemi Eide, Folkehelseinstituttet

- Atomberedskap

Astrid Liland, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet

- Quiz basert på presentasjonene over

2. desember: Smittevern og helseberedskap 9.00 – 17.45 på Soria Moria

9.00 – 9.30	Overordnet organisering av helseberedskapen i Norge: lovverk, veiledere og planer <i>Siri Hauge, Helse- og omsorgsdepartementet</i>
9.30 – 10.15	Folkehelseinstituttet og helseberedskap: overvåking, faglig bistand og risikovurdering <i>Line Vold, Folkehelseinstituttet</i>
10.15 – 11.00	Gruppearbeid
11.00 – 11.15	Pause/mingling
11.15 – 12.00	Faglig grunnlag, prinsipper og risikovurdering i smittevernet <i>Preben Aavitsland, Folkehelseinstituttet, Arendal og Froland kommuner og Universitetet i Bergen</i>
12.00 – 12.45	Lunsj
12.45 – 13.30	Organisering av helseberedskapen i en kommune <i>Einar Braaten, Flesberg, Rollag, og Nore og Uvdal</i>
13.30 – 14.00	Aktuell utfordring i smittevernet: antibiotikaresistens <i>Ernst Kristian Rødland, Folkehelseinstituttet</i>
14.00 – 14.45	Gruppearbeid
14.45 – 15.30	Aktuell utfordring i smittevernet: vaksinasjon <i>Ellen Furusest, Folkehelseinstituttet</i>
15.30 – 15.45	Pause/mingling
15.45 – 16.30	En kommunal smittevernleges hverdag: planlegging, oversikt, rådgivning og håndtering <i>Preben Aavitsland, Arendal og Froland kommuner, Folkehelseinstituttet og Universitetet i Bergen</i>
16.30 – 17.00	Pause/mingling
17.00 – 17.45	Fellesinnlegg for kurs B, H og I – Kunnskap i koronaens tid <i>Atle Fretheim, Folkehelseinstituttet</i>

3. desember: Miljørettet helsevern kl. 8.00 – 15.30 på Soria Moria

08.00 – 08.55	Faglig grunnlag, prinsipper og risikovurdering i miljørettet helsevern <i>Hubert Dirven, Folkehelseinstituttet</i> Gruppediskusjon <i>Hubert Dirven og Christine Instanes, Folkehelseinstituttet</i>
08.55 – 09.10	Pause/mingling
09.10 – 09.35	Aktuell utfordring i miljørettet helsevern: inneklimate <i>Johan Øvrevik, Folkehelseinstituttet</i>

09.35 – 10.00	Aktuell utfordring i miljørettet helsevern: støy <i>Norun Hjertager Krog, Folkehelseinstituttet</i>
10.00 – 10.45	Gruppearbeid
10.45 – 11.10	Strålevern, sikkerhet og miljømedisin <i>Terje Christensen, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet</i>
11.10 – 12.00	Kommunelegen og miljørettet helsevern <i>Frantz Leonard Nilsen, Bærum kommune</i>
12.00 – 12.45	Lunsj
12.45 – 15.30	Presentasjon av gruppearbeid (fem grupper à 15+15 minutter hver)